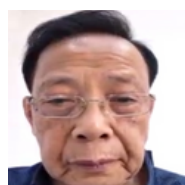
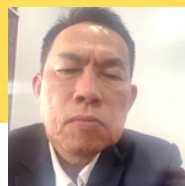

พิจารณารายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2565

ประเด็นผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ/คนไร้รัฐไร้สัญชาติ

วันพฤหัสบดีที่ 16 พฤศจิกายน 2566 คณะอนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการประชุมครั้งที่ 32/2566 โดยมี นายสุวัฒน์ ตันยวรรธนะ ประธานคณะอนุกรรมการเป็นประธานการประชุม พิจารณารายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2565 ประเด็นผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ/คนไร้รัฐไร้สัญชาติ โดยเชิญผู้แทนจากกรมการปกครองและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) มาให้ข้อมูลต่อที่ประชุม

“สมช.”

โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) เป็นแผนปฏิบัติการในระยะที่ 1 การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะสิทธิบุคคล กำหนดให้มีการเร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลให้แก่ชนกลุ่มน้อย กลุ่มชาติพันธุ์ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานที่ได้รับการสำรวจและจัดทำประวัติแล้ว ประเด็นที่สำคัญที่ 2 คือ ปรับปรุงหรือทบทวนหลักเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดสถานะให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาบุคคลที่ตกสำรวจ การทบทวนปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่มีอยู่เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคหรือการขัดกันของกฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ รวมทั้งคุ้มครองส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปตามกฎหมายภายในและพันธะกรณีระหว่างประเทศที่เข้าเป็นภาคี

ซึ่งปัจจุบันได้มีการประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ 2560 - 2570 ถือเป็นแผนระดับ 2 ในหมวดประเด็นความมั่นคงได้มุ่งเน้นการบริหารจัดการผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลแรงงานต่างด้าว รวมทั้งกลุ่มที่มีความเปราะบางด้านความมั่นคงระหว่างประเทศด้วย

“กรมการปกครอง”

กรมการปกครองได้มีการแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียน G โดยนำข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการมาต่อยอดดำเนินการตั้งแต่ ปี 2562 ปัจจุบันมีจำนวน 112,841 ราย ได้เร่งรัดให้สำนักทะเบียนให้สถานะกำหนดเลขประจำตัว 39,065 ราย คิดเป็นร้อยละ 34 ซึ่งจำนวนดังกล่าวมีปัญหาในทางปฏิบัติค่อนข้างมาก ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการย้ายโรงเรียนติดตามผู้ปกครองไปทำงาน สำหรับเด็กติดตามแรงงานต่างด้าวได้เปิดช่องทางให้จดทะเบียนการเกิดบุตรแรงงานข้ามชาติแต่พบปัญหาค่อนข้างมากเช่นกัน จึงควรรหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ส่วนผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ ปัจจุบันประเทศไทยมีบุคคลไม่มีสัญชาติไทย จำนวน 941,352 ราย แบ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ประมาณ 470,000 ราย ส่วนที่เหลือเป็นกลุ่มแรงงานต่างด้าวอื่นที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยตามนโยบายของรัฐบาล คือ แก้ไขปัญหาผู้มีไม่มีสถานะและสิทธิ ในปี 2565 สามารถให้สถานะแก่บุคคลดังกล่าวได้ จำนวน 11,961 ราย โดยที่ผ่านมากรมการปกครองได้มีข้อเสนอต่อรัฐบาลผ่านไปยัง สมช. และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559 เรื่อง การแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติและสถานะบุคคลของเด็กนักเรียน นักศึกษา และบุคคลไร้สัญชาติที่เกิดในราชอาณาจักรไทย เพื่อลดขั้นตอนการขอสัญชาติของบุคคล

“ข้อคิดเห็นและขอเสนอแนะ”

ประเด็นการพัฒนาสถานะและสิทธิทั้งของคนไร้รัฐ/ไร้สัญชาติและกลุ่มชาติพันธุ์ ปัจจุบันมี กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก กรมการปกครอง และ สมช. ควรมีการประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับทราบถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าว รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้มีการขับเคลื่อนงานดังกล่าวอย่างจริงจัง

